

CONTEMPORARY HALACHAH – IS IT REALLY RIGHT TO LET ANOTHER KOSHER BUTCHER OPEN ON BRENT STREET?

TALMUD BAVA BATRA 21B

אמר רב הונא האי בר מבואה דאוקי ריחיא ואתא בר מבואה חבריה וקמוקי גביה דינא הוא דמעכב עילויה דא"ל קא פסקת ליה לחיותי. לימא מסייע ליה מרחיקים מצודת הדג מן הדג כמלא ריצת הדג וכמה אמר רבה בר רב הונא עד פרסה שאני דגים דיהבי סייארא. א"ל רבינא לרבא לימא רב הונא דאמר כרבי יהודה דתנן רבי יהודה אומר לא יחלק חנוני קליות ואגוזין לתינוקות מפני שמרגילן אצלו וחכמים מתירין. אפי' תימא רבנן עד כאן לא פליגי רבנן עליה דרבי יהודה התם אלא דאמר ליה אנא קמפלגינא אמגוזי את פלוג שיוסקי אבל הכא אפילו רבנן מודו דא"ל קא פסקת ליה לחיותי. מיתיבי עושה אדם חנות בצד חנותו של חברו ומרחץ בצד מרחצו של חברו ואינו יכול למחות בידו מפני שיכול לומר לו אתה עושה בתוך שלך ואני עושה בתוך שלי. תנאי היא דתניא כופין בני מבואות זה את זה שלא להושיב ביניהן לא חייט ולא בורסקי ולא מלמד תינוקות ולא אחד מבני בעלי אומניות ולשכנו אינו כופיהו רשב"ג אומר אף לשכנו כופיהו. אמר רב הונא בריה דרב יהושע פשיטא לי בר מתא אבר מתא אחריתי מצי מעכב ואי שייך בכרגא דהכא לא מצי מעכב בר מבואה אבר מבואה דנפשיה לא מצי מעכב. בעי רב הונא בריה דרב יהושע בר מבואה אבר מבואה אחריןא מאי תיקו אמר רב יוסף ומודי רב הונא במקרי דרדקי דלא מצי מעכב.

Rav Huna said: A certain resident of an alleyway who set up a mill. And another resident of the alleyway came and set up next to his. The *halakha* is that he may prevent as he can say to him: You are disrupting my livelihood ... Rav Huna, son of Rav Yehoshua, says: It is obvious to me that a resident of one town can prevent a resident of another town. But if he pays the tax he cannot prevent him. The resident of an alleyway cannot prevent a resident of his alleyway.

SHULCHAN ARUCH CHOSHEN MISHPAT 156:5

כופין בני מבוי זה את זה שלא להושיב ביניהם לא חייט ולא בורסי ולא אָחַד מִבְּעֵלֵי אֲמֻנֵיֹת. הִיָּה שֵׁם בְּמַבּוֹי אָחַד מִבְּנֵי מַבּוֹי אֲמֵן וְלֹא מַחוּ בּוֹ, אִוּ שְׁהִיָּתָה שֵׁם מְרַחֵץ אוֹ חֲנוּת אוֹ רַחִים וְכֹא חֲבָרָו וְעָשָׂה מְרַחֵץ אַחֲרַת כְּנֶגְדּוֹ, אִינוּ יְכוּלִּים לְמַנְעוֹ וְלֹמַר לוֹ: אַתָּה פּוֹסֵק חַיִּי; וְאִפְלוּ הִיָּה מִבְּנֵי מַבּוֹי אַחֵר, אֵינָם יְכוּלִּים לְמַנְעוֹ, שְׁהִרִי יֵשׁ בֵּינֵיהֶם אוֹתָהּ אֲמֻנֵת.

DARCHEI MOSHE

ולעד"נ דגם רב הונא בריה דרב יהושע מודה בהאי דינא דחנות דהיה שמעון יושב בפתח ולא היה שום אדם יכול לעבור לראובן אם לא הלך תחלה לפני פתח שמעון וכ"כ המרדכי בהדיא שם ומשמע דדוקא מכח זה פסק כן דזה מקרי ירד לחנותו ולא כשמעמיד החנות בצדו וע"ש ודו"ק:

RESP. IGGROT MOSHE (FEINSTEIN) CM 2:31

הנה בדבר הטו"ת שהיה בין ראובן עם שמעון ואמו לאה בענין יורד לאומנות חברו שראובן היה לו חנות של ספרים ותשמישי קדושה משנת תשי"ז ועתה שכר שמעון חנות סמוך לו ורוצה ג"כ לפתוח חנות של ספרים ותשמישי קדושה, וכאשר בשכונתם אין באפשריות להחזיק שני חנויות של ספרים ותשמישי קדושה, וכן נתברר לי ע"י אנשים משם היודעים מזה, ולכן יצא מאתי איך שיש בזה האיסור של יורד לאומנות חברו ואסור לשמעון לפתוח חנות בשכונה זו לספרים ותשמישי קדושה.

RESP. TESHUVOT VEHANHAGOT (STERNBUCH) 1:400

הדין מפורש בש"ע ח"מ קנ"ו (ס"ק ה) בן מבוי שיש לו חנות אינו יכול לעכב בעד חבירו שמאותו המבוי לפתוח חנות באותו מבוי, וכן יכול לפתוח מסעדה אף שיש כבר שם מסעדה, ורק ללכת ולפתות אנשים שלא יקנו בחנות חבירו אלא רק בחנותו מוחין בידו וגוערין בו. וכן מבואר בב"י שם שמי שרגיל לעשות מלאכתו לאחרים והאנשים כמכירי כהונה ובא אחר ומפתה אותם שילכו אצלו אסור ע"ש, וכן בנדון דידן לפתוח החנות מותר אף שבודאי יתחרו זה עם זה ורבים יפנו עכשיו לחנות או המסעדה החדשים שרי, דכך הוא דרך מסחר ואין בזה שום עולה. רק לפתות אנשים באופן ישיר שלא ילכו לחנות שרגילים בו אינו ראוי, אבל להודיע על פתיחת חנות או מסעדה חדשים אין בזה שום חשש, ועיין בחידושי הגרע"א שמביא מתשובות לחם רב (סימן רט"ז) שמותר להקים חנות או מסעדה שהוא יותר בזול, ואין לחשוש כלל אם הוא מאותו עיר.

RAMA CHOSHET MISHPAT 156:7

יש אומרים הא דבני העיר יכולין למחות בבני עיר אחרת, הינו דוקא בדליכא פסידא ללקוחות, ושמוכרין כשאר בני העיר וגם סחורתם אינה טובה יותר משל בני העיר, אבל אם נותנין יותר בזול, או שהיא יותר טובה, נשאז נהנין הלוקחין מהן, אין מוכרי סחורות יכולין למחות (הרא"ש וטור בשם הר"י הלוי).